

Európska Únia mala priniesť Európe mier a prosperitu. Nakoniec dostala za to aj Nobelovu cenu mieru. No v poslednej dobe sa jej nedarí ani jedno, skôr naopak. Ekonomia je na dne a členské štáty majú stále viac dôvodov na škriepky.

Správou minulého týždňa, ktorá preletela pod radarom väčšiny našich médií, bola námietka nemeckej centrálnej banky voči programu OMT spísaná v súvislosti s pojednávaním nemeckého ústavného súdu o európskych záchranných mechanizmoch.

Správou minulého týždňa, ktorá preletela pod radarom väčšiny našich médií, bola námietka nemeckej centrálnej banky voči programu OMT spísaná v súvislosti s pojednávaním nemeckého ústavného súdu o európskych záchranných mechanizmoch. Podľa Bundesbank, ktorá je sama súčasťou ECB, je tento program neobmedzeného nákupu dlhopisov členských štátov neopodstatnený a predstavuje veľké riziko pre nezávislosť ECB a pre daňových poplatníkov.

Jedným z problémov je, že program OMT nemá zatiaľ žiadnu jasnú právnu dokumentáciu, ktorá by hovorila o tom, ako vlastne bude fungovať. Momentálne sa len vie, že ECB bude nakupovať nejaké dlhopisy údajne v neobmedzenom objeme v nejakom čase. ECB to sama priznáva, podľa nej bude dokumentácia vypracovaná, keď príde čas, teda keď sa program reálne prvýkrát použije.

Slovenská premiérka sľúbila, že u nich žiadna záchrana nebude, aj keď je situácia kritická. V boji o odsunutie problémov čo najviac do budúcnosti si zaknihovala prvé víťazstvo.

Narastajúca nespokojnosť Nemcov sa prejavuje aj na politickom poli. Ešte horúca euroskeptická strana Alternative für Deutschland, založená viacerými poprednými ekonómami, má po siedmich týždňoch existencie už 10 000 členov (menšie nemecké parlamentné strany ako FDP či Zelení majú okolo 60 000) a v prieskumoch má výsledky 3-5%. Výsledok v septembrových voľbách môže byť ešte vyšší. Prispieť ku tomu môže aj najnovší report OECD, ktorý porovnáva príjmy dôchodcov z ich predchádzajúcimi mzdami v roku 2008 (nepýtajte sa, načo OECD publikuje nové reporty s antickými dátami). Kým nemecký dôchodca dostával priemerne 58% svojej mzdy ako penziu, talianski dostávali 76%, španielski 84% a Gréci 110%, teda viac ako bola ich mzda. Odpracované roky a doba poberania dôchodku tiež hrá v neprospech nemeckých dôchodcov. Odvtedy sa všeličo zmenilo, ale nemecké médiá si na takýchto informáciách určite zgustnú a politici budú mať zase ťažšiu prácu vysvetliť voličom, prečo práve týmto národom majú posilať peniaze.

Situácia sa zostruje aj medzi historickými rivalmi. Z prostredia Holanďan strany unikol dokument, v ktorom niektorí členovia určili za hlavných nepriateľov Angelu Merkel a Davida Camerona. Nazvali ich sebcami, proti ktorým musí strana a prezident bojovať. Nepriamou odpoveďou bola pracovná správa nemeckého ministerstva hospodárstva, v ktorej označili Francúzsko za veľké problémové dieťa Európy s vysokými cenami práce, druhým najmenším počtom odpracovaných hodín a najvyššou daňovou záťažou v eurozóne.

Situácia sa zostruje aj medzi historickými rivalmi. Z prostredia Holanďan strany unikol dokument, v ktorom niektorí členovia určili za hlavných nepriateľov Angelu Merkel a Davida Camerona. Nazvali ich sebcami, proti ktorým musí strana a prezident bojovať. Nepriamou odpoveďou bola pracovná správa nemeckého ministerstva hospodárstva, v ktorej označili Francúzsko za veľké problémové dieťa Európy s vysokými cenami práce, druhým najmenším počtom odpracovaných hodín a najvyššou daňovou záťažou v eurozóne.

Minimálne v niečom majú pravdu. Francúzska ekonomika je na tom zle a na lepšie časy sa jej neblýska. Nezamestnanosť zlomila rekord a je najvyššia za posledných 16 rokov.

S krízou sa naďalej zápasí aj v Taliansku, kde na to majú novú vládu zloženú okolo Demokratickej strany a nového premiéra Enrica Lettu. Ten vyhlásil, že fiškálna konsolidácia sama osve Taliansko zabije a bude treba podporiť rast. Ten Taliansko v minulosti podporovalo tak, až si nastimulovali rekordný dlh vo výške 127% HDP. Míňanie peňazí im pritom žiaden rast nespravilo, talianska ekonomika má jeden

Vláda na Cypre zatiaľ prežila kľúčový deň, keď sa s prevahou dvoch hlasov podarilo v parlamente schváliť Memorandum s Trojkou.

z najpomalších rastov na svete už dve dekády. Zdá sa, že si to uvedomuje aj nový premiér. Ohlásil osekание dane z nehnuteľností, zrušenie plánovaného zvýšenia DPH a osekание sociálneho systému. V Taliansku je však všetko neisté, stoličky sa pod novou vládou ešte nestihli ani zahriať a Berlusconi (áno, ten Berlusconi) sa už vyhráža stiahnutím podpory, ak nespravia to či ono podľa neho.

Vláda na Cypre zatiaľ prežila kľúčový deň, keď sa s prevahou dvoch hlasov podarilo v parlamente schváliť Memorandum s Trojkou. Dvere pomoci z EÚ sú tak otvorené. Sporiteľom v Bank of Cyprus začali oficiálne pripisovať straty, ktoré na ich úsporách utrpela banka po nerozumnom nakúpení gréckych štátnych dlhopisov. Ak máte v Bank of Cyprus úspory, tak zo sumy nad 100 000

eur sa 37,5% zmení na akcie tejto banky (ktorých hodnota je viac ako otázna), ďalších 22,5% sa podrží ako rezerva na prípadnú ďalšiu konverziu na akcie a 30% úspor bude zmrazených. Zo sumy nad 100 000 eur tak budú mať k dispozícii len 10%!.

Nepříjemnú ranu utrpel aj najhorúcejší kandidát na ďalšiu pomoc európskych daňovníkov, Slovinsko. Agentúra Moody's zrazila hodnotenie jeho dlhopisov do kategórie junk. Tým potvrdila, čo si väčšina myslí už aspoň rok. Ak Slovinsko neobjaví zakopaný pirátsky poklad, bude potrebovať pomoc.

Pri ratingových agentúrach ešte ostaneme. Spomínate si, ako EÚ ohlasovala vytvorenie vlastnej ratingovej agentúry?

Pri ratingových agentúrach ešte ostaneme. Spomínate si, ako EÚ ohlasovala vytvorenie vlastnej ratingovej agentúry, pretože tie existujúce vraj hodnotia neférov a európskym štátom dávajú príliš nízke hodnotenia? Tieto plány padli, nenašlo sa dost investorov, ktorých by niečo takéto zaujímalo. Brusel to aj tak vyriešil po svojom, v januári zaviedol nové regulácie, ktoré „usmerňujú“ agentúry v tvorbe tých správnych ratingov.

Tvorcovia týchto regulácii, euroúradníci, sa zase raz vyhrážajú štrajkom. Nepáčia sa im navrhované úpravy v odmeňovaní. Je ironické, že tí, ktorí spoluvytvárajú šetriace opatrenia v Grécku či Portugalsku, nedokážu solidárne prijať ani len zmrazenie rastu plátov na úrovni 2%. Verme, že štrajk euroúradníkov nebude trvať dlho.

Končíme čerstvou správou z ECB. Peniaze sú lacnejšie! Európska centrálna banka zrazila úrokovú mieru na rekordné minimum 0,5%. Pokračuje tak v prefikanej taktike, ktorú nasadila už na začiatku krízy. Všetci sa určite tešíte, že zadlžiť sa bude zase raz lacnejšie. Poriadna finančná páka, to je predsa cesta z krízy!

Martin Vlachynský